

ZIEKTE VAN PARKINSON

De ziekte van Parkinson is een ziekte die begint in de hersenen. Je hersenen sturen via zenuwen signalen naar je spieren, zodat je kunt bewegen. Bij de ziekte van Parkinson werken sommige delen van de hersenen niet goed meer. Als je de diagnose krijgt, word je niet meer beter. De klachten van de ziekte worden steeds erger. Bij iedereen verloopt de ziekte anders. Door de ziekte kun je problemen krijgen met denken, gevoelens en met je lichaam. Het is belangrijk om op tijd na te denken over wat je later wilt.

Zorg in de palliatieve fase

Lichamelijke problemen:

- Stijfheid, vastlopen
- Moeite met het beginnen van een beweging (freezing)
- Moeiten met slikken en praten
- Minder goed kunnen ruiken
- Minder energie hebben
- Trillen van handen, armen, benen en soms ook lippen
- Langzaam bewegen of traag zijn
- Schokken van het lichaam (hyperkinesie)
- Lage bloeddruk bij het opstaan (orthostase)
- Moeite met lopen en balans, vaker vallen
- Verstopte darmen (obstipatie)
- Sneller het gevoel hebben te moeten plassen
- Veel zweten

Genezing van Parkinson is (nog) niet mogelijk. Mensen sterven vaak niet aan de ziekte zelf, maar aan de gevolgen, zoals een longontsteking door verslikken.

Wanneer palliatieve zorg?

Je kunt soms nog lang leven met de ziekte van Parkinson. Maar omdat denken steeds moeilijker kan worden, is het belangrijk om op tijd met je dokter en de mensen om je heen te praten over wat je wel en niet meer wilt als de ziekte erger wordt.

Problemen met denken en gevoelens:

- Moeite met het laten zien van emoties
- Langzamer denken (waardoor het volgen van gesprekken moeilijker is)
- Minder zin hebben om iets te doen, je wordt passiever
- Moeite hebben met plannen of het overzicht houden
- Bang of verdrietig (sombor zijn)
- Moeilijk gezichtsuitdrukkingen van anderen begrijpen
- Soms ongepaste woorden gebruiken
- Minder goed begrijpen hoe anderen zich voelen
- Dingen zien, horen of ruiken die er niet zijn (hallucinaties)
- Slecht slapen (soms met heftige dromen)
- Geheugenproblemen (vaak later in het ziekteproces)

Wat kan helpen?

- Medicijnen die de klachten minder maken
- Hulp van parkinsonverpleegkundige of casemanager
- Fysiotherapie of ergotherapie
- Logopedie voor hulp bij spreken en slikken
- Lotgenotencontact